

УДК 341 + 124.1: 316.774

ПРИНЦИПИ СУЧАСНОГО МІЖНАРОДНОГО ПРАВА ЯК ОСНОВА МІЖНАРОДНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ПРАВОВІДНОСИН

Забара І. М.

Кандидат юридичних наук, доцент кафедри міжнародного права Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Анотація. У статті розглядається одне із проблемних питань сучасного міжнародного інформаційного правопорядку – склад міжнародних інформаційних правовідносин, як основи міжнародного інформаційного правопорядку.

Стаття присвячена дослідженню міжнародних інформаційних правовідносин, що впливають з основних принципів сучасного міжнародного права.

Автор визначає і розглядає низку прав і обов'язків держав, що ґрунтуються на основних принципах міжнародного права – принципі незастосування сили або загрози силою, принципі невтручання, принципі поваги прав людини і основних свобод, і які охоплюють: поширення та заборону поширення певної інформації в міждержавних відносинах; утримання у міждержавних відносинах від загрози силою або її застосуванням у будь-якій формі; право держав мати вільний доступ до інформації, розвивати власну систему інформації і використовувати свої засоби інформації, розвивати свою систему масової інформації; обов'язок держав утримуватись від будь-яких наклепницьких компаній та від ображаючої та ворожої пропаганди з метою здійснення інтервенції або втручання у внутрішні справи інших держав; свободу людини шукати, отримувати і поширювати інформацію (свободу інформації); право людини передавати повідомлення (право комунікації).

Автор доходить висновку, що права та обов'язки, які впливають з основних принципів сучасного міжнародного права визначають не усю сукупність міжнародних інформаційних правовідносин, а лише найбільш важливі групи міжнародних відносин, які мають суттєве значення для суб'єктів міжнародного права. За їх допомогою визначаються найважливіші положення міжнародних інформаційних правовідносин, що впливають на розвиток сучасного міжнародного інформаційного правопорядку.

Ключові слова: міжнародний інформаційний правопорядок, міжнародні інформаційні правовідносини, принципи міжнародного права, міжнародно-правове регулювання.

Постановка проблеми. Проблематика міжнародних правовідносин була і залишається однією із малодосліджених і дискусійних в сучасній науці міжнародного права.

Увага до міжнародних інформаційних правовідносин, як окремої складової цієї проблематики, обумовлена намаганням світового співтовариства врегулювати технологічні і соціальні результати широкомасштабної комп'ютеризації і інформатизації усіх сфер економічної діяльності та суспільного життя.

Стрімкий розвиток і впровадження інформаційно-комунікаційних технологій надали можливість заявити про становлення і розвиток глобального інформаційного суспільства, що власно, і викликало зміни в міжнародно-правовому регулюванні інформаційних відносин, і як наслідок, міжнародному інформаційному правопорядку.

На сьогодні, одним з актуальних, постає питання щодо складу міжнародних інформаційних правовідносин, що виступають основою сучасного міжнародного інформаційного правопорядку. У зв'язку з цим вартим уваги є дослідження правовідносин, які, в першу чергу, ґрунтуються на основних принципах сучасного міжнародного права.

Мета статті – дослідження міжнародних інформаційних правовідносин, що впливають з основних принципів сучасного міжнародного права.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. свідчить про те, що представники доктрини міжнародного права почали звертати увагу на тематику міжнародних інформаційних правовідносин починаючи з другої половини восьмидесятих років ХХ сторіччя, коли і були закладені їх базові теоретичні основи.

Результатом подальших досліджень стало їх сучасне розуміння, що ґрунтується на досягненнях загальної теорії міжнародного права та низки галузей міжнародного права – загальнотеоретичну основу склали роботи Х. Барбериса, М. Баркуна, С. Бастида, Ф. Бойла, В. Г. Буткевича, В. А. Василенка, М. Виралли, І. Дора, О. Г. Дніпровського, В. І. Євінтова, О. В. Єрмішиної, М. Л. Ентіна, А. Карти, А. Кісса, В. Копліна, Б. І. Кучера, М. І. Лазарева, І. І. Лукашука, М. С. Макдугала, С. Ф. Мерфі, А. П. Мовчана, Х. Мослера, Н. Г. Онафа, М. Рейсмана, Ю. А. Решетова, О. В. Собакіної, Н. Е. Тюріної, К. К. Сандровського, М. О. Ушакова, Д. Шелтона та інших.

Серед розглянутих зазначеними авторами є питання, як різних теоретичних аспектів міжнародних інформаційних правовідносин, що формують міжнародний інформаційний правопорядок, так і їх окремих аспектів. Разом з тим, постають нові і інші питання, пов'язані із новою проблематикою міжнародного правопорядку. Одними з таких є питання складу міжнародних інформаційних правовідносин, як основи міжнародного інформаційного правопорядку, зокрема тих правовідносин, що впливають із основних принципів міжнародного права.

Основні результати дослідження. Основу сучасного міжнародного інформаційного правопорядку складають міжнародні інформаційні правовідносини.

Як окреме теоретичне питання науки міжнародного інформаційного права, і як питання із сучасної проблематики міжнародного інформаційного правопорядку – питання складу правовідносин – виступає в якості ключового.

Річ не тільки у тому, що саме міжнародні інформаційні правовідносини складають основу міжнародного інформаційного правопорядку. Йдеться і про визначення усієї сукупності міжнародних інформаційних правовідносин, що складають основу міжнародного інформаційного правопорядку. Варто зауважити, що міжнародне право не охоплює регулюванням усю сукупність міжнародних інформаційних відносин, йдеться лише про найбільш важливі групи міжнародних відносин, які мають суттєве значення для суб'єктів міжнародного права. У доктрині міжнародного права при характеристиці міжнародних інформаційних відносин увага зверталась і на необхідність їх відокремлення від традиційних видів руху соціальної інформації, а також від технологічних операцій [1, с. 94].

У контексті розгляду питання щодо міжнародних інформаційних правовідносин, одними із вагомих і принципових постають права і обов'язки, що впливають із основних принципів сучасного міжнародного права.

Вони визначають наступне:

- а) поширення або заборону поширення певної інформації в міждержавних відносинах;
- б) утримання у міждержавних відносинах від загроз силою або її застосуванням у будь-якій формі;
- в) право держав:

- мати вільний доступ до інформації;
  - розвивати свою систему інформації і використовувати свої засоби інформації;
  - розвивати свою систему масової інформації;
- г) обов'язок держав:
- утримуватись від будь-яких наклепницьких компаній;
  - утримуватись від ображаючої та ворожої пропаганди;
- д) свободу людини шукати, отримувати і поширювати інформацію (свобода інформації);
- є) право людини передавати повідомлення (свобода комунікації).

1. Поширення або заборона поширення певної інформації в міждержавних відносинах пов'язана з принципом незастосування сили або загрози силою.

На зміст прав і обов'язків держав, що впливають із положень щодо *поширення або заборони поширення певної інформації в міждержавних відносинах*, а також положень щодо *утримання у міждержавних відносинах від загрози силою або її застосуванням у будь-якій формі* впливає принцип *незастосування сили або загрози силою*. Принцип визначено Статутом ООН (п. 4 ст. 2), у якому закріплено: «Всі Члени Організації Об'єднаних Націй утримуються в їх міжнародних відносинах від загрози силою чи її застосування як проти територіальної недоторканості або політичної незалежності будь-якої держави, так і будь-яким іншим чином, не сумісним з цілями Об'єднаних Націй» [2]. Статутом Міжнародного воєнного трибуналу проголошено злочином проти миру планування, підготовку, розв'язання і ведення агресивної війни в порушення міжнародних договорів (ст. 6).

Важливим у цьому контексті є те, що принцип незастосування сили або загрози силою поширюється не тільки на безпосередні дії, або погрожування ними, а й на *пропаганду*, а також *поширення інформації щодо певних дій*.

Варто зазначити, що принцип незастосування сили або загрози силою стосується усіх суб'єктів міжнародного права і визначає основні напрями його застосування, проте тлумачення принципу надається у резолюціях і деклараціях ООН, регіональних міжнародних організаціях: Декларації про принципи міжнародного права, які стосуються дружніх відносин держав відповідно до Статуту ООН 1970 р. [3], Декларації про посилення ефективності принципу відмови від загрози силою або її застосування в міжнародних відносинах 1987 р., резолюції Генеральної Асамблеї ООН 3314 (XXIX) «Про визнання агресії» від 14 грудня 1974 р., Заключному акті Наради з питань безпеки і співробітництва в Європі 1975 р.

На зміст прав і обов'язків держав впливає перелік конкретних дій, які забороняються цим принципом і впливають із зазначених резолюцій та декларацій ООН і конкретизуються ними.

Щодо пропаганди в міждержавних відносинах, то зокрема визначається, що «у відповідності із цілями і принципами Організації Об'єднаних Націй, держави зобов'язані утримуватись від пропаганди агресивних війн» (п. 9) [4].

Фактично пропаганда агресивних війн (поширення і постійне, глибоке та детальне роз'яснення інформації, ідей, поглядів, знань щодо цього) розглядається в якості злочину проти миру.

Разом з тим, варто зауважити, що з метою зміцнення принципу незастосування сили або загрози силою, і відповідно, конкретизації прав та обов'язків держав, сучасне міжнародне право визначає випадки можливого правомірного застосування сили. Зокрема, за Статутом ООН, це: по-перше, застосування збройної сили за рішенням Ради Безпеки у разі загрози миру, поширення миру або акту агресії (ст. 39 і ст. 42) [2] і, по-друге, засто-

сування збройної сили з метою самооборони (ст. 51) [2]. Поширення в даних випадках інформації щодо правомірного застосування збройних сил не може розглядатись у якості пропаганди агресивних війн і, відповідно, не може тлумачитись як порушення державами міжнародних зобов'язань.

Вартим уваги є і положення, щодо заборони у міждержавних відносинах *поширення інформації щодо певних дій*, зокрема загроз силою і її застосуванням, висловленими у будь-якій формі.

В даному випадку йдеться не тільки про обов'язок, але й про право держав. Так, загроза, що офіційно висловлена (заявлена) державою у міждержавних відносинах може розглядатись як порушення, оскільки визначено «*обов'язок держав утримуватись у їх міжнародних відносинах від загрози силою і її застосування у будь якій формі з метою (...) викликати напруження між державами ...*» (пп. «а» п. II) [5], а також закріплюється «*суверенне і невід'ємне право держави вільно визначати свою власну політичну, економічну, культурну і соціальну систему, розвивати свої міжнародні відносини і здійснювати невід'ємний суверенітет над своїми природними ресурсами у відповідності з волею його народу без зовнішньої інтервенції, втручання, підривної діяльності, примушення або загрози в будь-якій формі*» (пп. «б» п. I) [5].

Зазначимо, що у даному випадку принцип незастосування сили або загрози силою доповнюється положеннями Декларації про неприпустимість інтервенції та втручання у внутрішні справи держав 1982 р. [5] (положеннями, які, власне, використовується при тлумаченні іншого принципу міжнародного права – принципу невтручання).

2. Низка прав держав щодо власної інформації і засобів інформації, а також обов'язок утримання від поширення інформації певного змісту пов'язується з іншим принципом міжнародного права – *принципом невтручання*.

Йдеться про права і обов'язки, що випливають із визначеної Статутом ООН заборони втручання «у внутрішні справи, по суті такі, що входять у внутрішню компетенцію будь-якої держави» (п. 7 ст. 2) [2], яка визначена як основний принцип сучасного міжнародного права (далі – *принцип невтручання*).

Тлумачення принципу конкретизується у Декларації ООН про неприпустимість втручання у внутрішні справи держав, про оберігання їх незалежності і суверенітету 1965 р., Декларації про принципи міжнародного права 1970 р., Декларації про неприпустимість інтервенції та втручання у внутрішні справи держав 1982 р., Заключному акті Ради з питань безпеки і співробітництва в Європі 1975 р.

Права і обов'язки, що випливають із принципу невтручання і конкретизуються зазначеними деклараціями, у контексті міжнародних інформаційних правовідносин, безпосередньо пов'язані із наступним:

I. фактично мова йде про визначену сукупність прав держав і народів, що входять до їх компетенції в інформаційній сфері. Зокрема,

(а) право на вільний доступ до інформації (пп. «с» п. I.);

(б) право розвивати свою систему інформації і використовувати свої засоби інформації (пп. «с» п. I.);

(в) право розвивати свою систему масової інформації (пп. «с» п. I.) [5];

II. визначенням конкретної мети використання державами зазначеними правами, а саме: «в цілях сприяння своїм політичним, соціальним, економічним і культурним інтересам і намаганням» (пп. «с» п. I.) [5];

III. основою для користування зазначеними правами виступають низка нормативних актів в області інформації (зокрема «відповідні статті Всесвітньої декларації прав людини і принципи нового міжнародного порядку в області інформації» (пп. «с» п. I.) [5];

IV. визначенням обов'язків держав, зокрема:

(а) обов'язком утримуватись від будь-яких наклепницьких компаній та

(б) обов'язком утримуватись від ображаючої та ворожої пропаганди з метою здійснення інтервенції або втручання у внутрішні справи інших держав» (пп. «j» п. II) [5].

Таке коло прав і обов'язків впливає із принципу невтручання.

3. Свобода людини шукати, отримувати і поширювати інформацію та право людини передавати повідомлення пов'язано із *принципом поваги прав людини і основних свобод*.

Принцип поваги прав людини і основних свобод було вперше сформульовано як самостійний принцип у Заключному акті НБСЄ 1975 р. В свою чергу, Статут ООН визначає в якості мети цієї організації «заохочування та розвиток поваги до прав людини та основних свобод для всіх» (п.1 ст.1, ст.55) [2].

Подальший суттєвий крок у розвитку цього принципу, було пов'язано із визначенням і закріпленням прав та обов'язків суб'єктів міжнародного права щодо його дотримання. Важливу роль в цьому належала ОБСЄ, що було закріплено у Підсумковому документі Віденської зустрічі (1989 р.), Паризькій Хартії для нової Європи (1990 р.), в Підсумковому документі Копенгагенській зустрічі (1990 р.), а також Віденській декларації і Програмі дій Всесвітньої конференції ООН з прав людини (1993 р.).

На сьогодні, за загальним підходом, принцип поваги прав і основних свобод людини покладає на суб'єктів міжнародного права, насамперед держави, такі основні права і обов'язки:

1) обов'язок поважати права людини і основні свободи незалежно від статі, раси, мови, віросповідання, національної належності;

2) обов'язок сприяти і розвивати ефективне здійснення прав і свобод людини;

3) обов'язок визнавати право людини знати свої права і свободи і захищати їх;

4) обов'язок дотримуватись міжнародних угод з прав людини;

5) обов'язок приймати належні заходи для забезпечення міжнародного визнання основних прав і свобод людини;

6) обов'язок гарантувати людині ефективні засоби захисту в разі порушення її прав і свобод [6, 236].

Сьогодні можна стверджувати, що в контексті розгляду питання щодо міжнародних інформаційних правовідносин, а саме, визначення прав і обов'язків, що впливають із принципу поваги прав людини і основних свобод, нормативне забезпечення свободи шукати, отримувати і поширювати інформацію (свободи інформації), а також права передавати повідомлення (права на комунікацію), входить до однієї із врегульованих сфер міжнародного права [7].

Грунтуючись на принципі поваги прав людини і основних свобод, свободу шукати, отримувати і поширювати інформацію було закріплено у низці міжнародних універсальних і регіональних угод: Всесвітній декларації прав людини 1948 року, Міжнародному пакті про громадянські і політичні права 1966 року, Конвенції ООН про права дитини 1989 року, Міжнародній конвенції про захист прав всіх трудящих-мігрантів та членів їхніх сімей 1990 року, Конвенції ООН про права інвалідів 2006 року, Конвенції про захист прав людини і основних свобод 1950 року, Американській конвенції про права людини 1969 року, Африканській хартії прав людини і народів 1981 року, Конвенції СНД про права і основні свободи людини 1995 р., Арабській хартії прав людини 2004 року.

Право передавати повідомлення було закріплено у Статуті Міжнародного союзу електрозв'язку (у ред.) 1992 р.

Свободу шукати, отримувати і поширювати інформацію, а також право передавати повідомлення в сучасному міжнародному праві характеризують визначений склад, умови, засоби і форми реалізації, відповідальність і випадки можливого обмеження [8].

В разі порушення кожна людина має право на звернення до міжнародних установ для захисту своїх свобод і прав. Цьому сприяє утворений інституційний механізм на універсальному і регіональному рівні. В рамках ООН: Верховний комісар ООН з прав людини, Рада з прав людини, Підкомісія щодо попередження дискримінації і захисту меншин, Комісія з проблем становища жінок, Комітет з питань ліквідації расової дискримінації, Комітет з прав людини тощо; на регіональному рівні: Суд Європейського Союзу, Європейський суд з прав людини, Міжамериканський суд з прав людини тощо.

Такими постають права та обов'язки, що впливають з основних принципів сучасного міжнародного права. За їх допомогою визначаються найважливіші положення міжнародних інформаційних правовідносин, що впливають на розвиток сучасного міжнародного інформаційного правопорядку.

Висновки. Таким чином, дослідивши міжнародні інформаційні правовідносини, що впливають з основних принципів сучасного міжнародного права, можна зазначити наступне:

1) права і обов'язки держав, що ґрунтуються на основних принципах міжнародного права – принципі незастосування сили або загрози силою, принципі невтручання, принципі поваги прав людини і основних свобод, утворюють цілком визначену групу міжнародних інформаційних правовідносин;

2) права та обов'язки, які впливають з основних принципів сучасного міжнародного права визначають не усю сукупність міжнародних інформаційних правовідносин, а лише найбільш важливі групи міжнародних відносин, які мають суттєве значення для суб'єктів міжнародного права;

3) правами та обов'язками, що ґрунтуються на основних принципах міжнародного права, визначаються найважливіші положення міжнародних інформаційних правовідносин, що впливають на розвиток сучасного міжнародного інформаційного правопорядку.

Список використаної літератури

1. Василенко В. А. Основы теории международного права / В. А. Василенко – К. : Вища шк. Головное изд-во, 1988. – 288 с.
2. Устав Организации Объединенных Наций [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.un.org/ru/documents/charter/index.shtml>.
3. Резолюция 2625 (XXV) Генеральной Ассамблеи ООН, 24 октября 1970 г. «Декларация о принципах международного права, касающихся дружественных отношений и сотрудничества между государствами в соответствии с Уставом Организации Объединенных Наций» [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/RESOLUTION/GEN/NR0/351/54/IMG/NR035154.pdf?OpenElement>.
4. Резолюция 42/22 Генеральной Ассамблеи ООН, 18 ноября 1987 г. «Декларация об усилении эффективности принципа отказа от угрозы силой или ее применения в международных отношениях» [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/RESOLUTION/GEN/NR0/517/12/IMG/NR051712.pdf?OpenElement>.
5. Резолюция 36/103 XXXVI Генеральной Ассамблеи ООН, 9 декабря 1981 г. «Декларация о недопустимости интервенции и вмешательства во внутренние дела государств» [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/RESOLUTION/GEN/NR0/221/44/IMG/NR022144.pdf?OpenElement>.

6. Міжнародне право. Основи теорії: підручник / за ред. В. Г. Буткевича. – К. : Либідь, 2002. – с. 608.
7. Забара І. М. Становлення, розвиток і нові виміри концепції свободи інформації у міжнародному праві: зб. матеріалів III міжн. наук.-практ. конф. [«Нові виміри прав людини: юридичні, філософські, політологічні аспекти»], (Львів, 10. 06. 2014 р.). / Л. : ЛЦМПРЛ, 2014. – С. 28-30.
8. Забара І. М. Свобода інформації: сучасний концептуальний підхід у науці міжнародного права / І. М. Забара // Правова інформатика. – 2015, – № 1 (45). – С. 48-57.

PRINCIPLES OF INTERNATIONAL LAW AS THE BASIS OF INTERNATIONAL INFORMATION RELATIONS

Zabara I. M.

PhD in Law, associate professor, Institute of International Relations of Kyiv National Taras Shevchenko University.

Abstract. *In the article one of the problematic issues of international information order within the international legal information as a basis for international information order.*

The article investigates international information relations arising from the basic principles of international law.

The author identifies and examines a number of rights and duties of states based on the basic principles of international law – the principle of non-use or threat of force, non-intervention principle, the principle of respect for human rights and fundamental freedoms, and which include: the distribution and dissemination of a ban information in international relations; the maintenance of international relations from the threat or use of force in any form; have the right of free access to information, develop its own system of information and use their media to develop its system of media; the duty of States to refrain from any defamatory companies and of insulting and hostile propaganda for the purpose of intervention or interference in the internal affairs of other states; human freedom to seek, receive and impart information (FOI); the right person to send messages (right of communication).

The author concludes that the rights and obligations arising from the basic principles of modern international law does not define the whole set of international information relations, but only the most important group of international relationships that are essential for the subjects of international law. With their help determined the important provisions of international information relations that affect the development of modern international information order.

Key words: *international information order, international legal information, principles of international law, international legal regulation.*

Referances

1. Vasilenko V. A. Osnovi teorii mezhdunarodnogo prava / V. A. Vasilenko – K. : Visha shk. Golovnoe izd-vo, 1988. – 288 с.
2. Ustav Organizacii Obiedinennih Nazii [Electronic resource]. – Rezhym dostupu: <http://www.un.org/ru/documents/charter/index.shtml>
3. Rezolutia 2625 (XXV) Generalnoi Assamblei OON, 24 oktiabria 1970 g. «Deklarazia o prinzipah mezhdunarodnogo prava, kasaushesia druzhestvennih otnoshenii I sotrudnichestvs megdu gosudarstvami v sootvetstvii s Ustavom Organizacii Obiedinennih Nazii» [Electronic resource]. – Rezhym dostupu: <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/RESOLUTION/GEN/NR0/351/54/IMG/NR035154.pdf?OpenElement>.
4. Rezolutia 42/22 Generalnoi Assamblei OON, 18 noiabria 1987 g. «Deklarazia ob usilenii effektivnosti prinzipa otkaza ot ugrozi siloi ili ee primenienia v mezhdunarodnih otnosheniah» [Electronic resource]. – Rezhym dostupu: <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/RESOLUTION/GEN/NR0/517/12/IMG/NR051712.pdf?OpenElement>.

5. Rezolutia 36/103 XXXVI Generalnoi Assamblei OON, 9 dekabria 1981 g. «Deklarazia o nedopustivosti intervenzii i vmeshatekstva vo vnutrennie dela gosudarstv» [Electronic resource]. – Rezhym dostupu: <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/RESOLUTION/GEN/NR0/221/44/IMG/NR022144.pdf?OpenElement>.
6. Mezhdunarodnoe pravo. Osnovi teorii: pidruchnik / za red. V.G. Butkevicha. – K. : Libid, 2002. – s. 608.
7. Zabara I. M. Stanovlennia, rozvitok i novi vimiri konceptzii svobody informazii u mezhdunarodnomu pravi: zb. materialiv III mign. nauk.-prakt. konf. [«Novi vimiri prav ludini: juridichni, filosofski, politologichni aspektu»], (Lviv), 10. 06. 2014 r.). / L. : LZMPRL, 2014. – S. 28-30.
8. Zabara I. M. Svoboda informazii: suchasniy konseptualniy pidhid u nauzi mizhdunarodnogo prava / I. M. Zabara // Pravova informatika. – 2015, – № 1 (45). – S. 48-57.

ПРИНЦИПЫ СОВРЕМЕННОГО МЕЖДУНАРОДНОГО ПРАВА КАК ОСНОВА МЕЖДУНАРОДНЫХ ИНФОРМАЦИОННЫХ ПРАВООТНОШЕНИЙ

Забара И. Н.

Кандидат юридических наук, доцент кафедры международного права Института международных отношений Киевского национального университета имени Тараса Шевченко.

Аннотация. *В статье рассматривается один из проблемных вопросов современного международного информационного правопорядка – состав международных информационных правоотношений, как основы международного информационного правопорядка.*

Статья посвящена исследованию международных информационных правоотношений, которые вытекают из основных принципов современного международного права.

Автор очерчивает и рассматривает ряд прав и обязанностей государств, которые формируются на основных принципах международного права – принципе неприменения силы или угрозы силой, принципе невмешательства, принципе уважения прав человека и основных свобод, и которые охватывают: распространение и запрет на распространение определенной информации в межгосударственных отношениях; воздержание в межгосударственных отношениях от угроз силой или ее применением в любой форме; право государств иметь свободный доступ к информации, развивать собственную систему информации и использовать свои средства информации, развивать свою систему массовой информации; обязанность государств воздерживаться от любых клеветнических компаний, оскорбительной или враждебной пропаганды с целью осуществления интервенции или вмешательства во внутренние дела других государств; свободу человека искать, получать и распространять информацию (свобода информации); право человека передавать сообщения (право коммуникации).

Автор приходит к выводу о том, что права и обязанности, которые вытекают из основных принципов современного международного права, определяют не всю совокупность международных информационных правоотношений, но только важнейшие группы международных отношений, которые имеют существенное значение для субъектов международного права. С их помощью определяются важнейшие положения международных информационных правоотношений, которые влияют на развитие современного международного информационного правопорядка.

Ключевые слова: *международный информационный правопорядок, международные информационные правоотношения, принципы международного права, международно-правовое регулирование.*